



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 218

din 10.02.2021

Dosar nr.: 120/2020

Petiția nr.: 1229/19.02.2020

Petentă:

Reclamat: (Șef Serviciu la Centrul de îngrijire și Educație Timpurie Creșe)

Obiect: posibile fapte de discriminare prin refuzul primirii minorului la creșă, în lipsa vaccinărilor obligatorii

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul procedural ales al petentei

1.

Numele, domiciliul ales și domiciliul procedural ales al părții reclamate

2. , prin avocat ,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta reclamă încălcarea dreptului la educație prin neprimirea fiul său în colectivitatea creșei întrucât nu este vaccinat, urmare a refuzului părinților la vaccinare.

III.Procedura de citare

3. Prin adresa nr. 1229/03.04.2020, respectiv 2037/03.04.2020 s-a realizat citarea părților în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, odată cu exprimarea acordului părților din dosar, în termenul dat.

4. Partea reclamată a exprimat în mod expres faptul că nu este de acord cu judecarea dosarului în lipsă, prin răspunsul înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 2379/23.04.2020.

5. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu nr. 4720/03.08.2020, reclamata revine și solicită soluționarea speței în lipsă, cu luarea în considerare a punctului de vedere transmis anterior la dosar.

6. Prin adresa nr. 3578/17.06.2020, respectiv 6986/04.11.2020 a fost comunicat petentei punctul de vedere depus la dosar de reclamat și completările ulterioare, în vederea formulării concluziilor scrise.

IV. Susținerea părților

Susținerea petentului

7. Prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 1229/19.02.2020, petenta consideră că fiul său a fost discriminat prin refuzul primirii acestuia la Creșa nr. 8 Războieni deși, după depunerea dosarului la Direcția de Asistență Socială a Municipiului Pitești, acesta a fost admis la Creșa menționată mai sus, conform tabelului tabelul afișat pe site-ul instituției.

8. Astfel, în ziua de 03.09.2019, petenta s-a prezentat cu copilul și restul documentelor solicitate, inclusiv avizul epidemiologic/dovada de vaccinare și adeverința medicală că este clinic sănătos și apt pentru a fi acceptat în comunitate, așa cum s-a solicitat, fiind specificat și faptul că nu este vaccinat.

9. Asistenta care a verificat documentele solicitate a precizat că nu poate primi în comunitate copilul, deoarece nu este vaccinat, chiar dacă este clinic sănătos, iar după ce a apelat-o pe șefa, în speța de față reclamata, petenta precizează că a primit răspunsul clar că fiul său nu poate fi primit la creșă.

10. Prin urmare, petenta s-a deplasat în aceeași zi la Direcția de Asistență Socială Pitești pentru a solicita decizia scrisă pentru refuzul primirii fiului său la creșă, solicitare înregistrată cu nr. 15002/03.09.2019, la care a primit răspuns pe data de 03.10.2019.

11. Astfel, pentru încălcarea art. 15 și altele din O.G. nr. 137/2000, pentru încălcarea dreptului la educație al fiului său, petenta solicită constatarea discriminării la care a fost supus acesta și, pe lângă aplicarea amenzii contravenționale, obligarea părții care a săvârșit fapta să publice în mass-media un rezumat al hotărârii prin care se constată săvârșirea contravenției, precum și orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor acestei fapte.

12. Petenta atașează înscrisuri.

Susținerea reclamatului:

13. Reclamata formulează punct de vedere înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 3128/28.05.2020 prin care precizează că ocupă funcția de Șef Serviciu la Centrul de Îngrijire și Educație Timpurie Creșe Pitești, având atribuții de organizare, coordonare și control a activității din cadrul creșelor ce fac parte din serviciul menționat, printre îndatoririle de serviciu numărându-se și obligația de a pune în executare legile și celelalte acte normative și de a asigura respectarea lor.

14. Reclamata admite faptul că petenta a solicitat înscrierea fiului său minor în cadrul Creșei nr. 8 Războieni pentru anul 2019 – 2020, anexând la cerere, documentele solicitate, respectiv acte de stare civilă pentru minor și pentru părinți, adeverințe venit.

15. În urma analizării dosarului, în cursul lunii iulie 2019, Comisia de analiză a dosarelor a întocmit lista cu copii declarați admiși, listă publicată la sediul Direcției de Asistență Socială a Municipiului Pitești și pe site-ul instituției, listă pe care se regăsea și minorul, fiind informați părinții/reprezentanții legali că, ulterior fazei de admitere a copilului în creșă, dosarul se va completa cu o serie de acte prevăzute de legislația în vigoare, respectiv acte medicale care să ateste faptul că, copilul poate frecventa colectivitatea (adeverință medicală – valabilă 48

h), examen coproparazitologic al copilului, adeverință cu vaccinările copilului.

16. În data de 03.09.2019, petenta s-a prezentat la creșă cu copilul și cu o parte dintre documentele solicitate, respectiv cu aviz epidemiologie din care rezulta că minorul nu este în evidența medicului de familie cu boli cronice, fiind clinic sănătos la momentul examinării, însă nu a prezentat o adeverință cu vaccinările copilului, din înscrisurile medicale eliberate de medicul de familie rezultând că, minorul nu a fost vaccinat, întrucât părinții au refuzat vaccinarea.

17. De asemenea, reclamata dorește să menționeze că prin solicitarea nr. 15002/03.09.2019 prin care petenta a dorit să i se comunice în scris motivele de fapt și de drept pentru care fiul său nu a fost primit în creșă, a recunoscut ea însăși faptul că nu a prezentat până la momentul începerii anului școlar avizul epidemiologic care să ateste vaccinările copilului.

18. În data de 01.10.2019, i-a fost comunicat petentei temeiul de drept ce a fundamentat refuzul primirii minorului în creșă, respectiv prevederile art. 2, capitolul I din Normele de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor, anexa la O.M.S. nr. 1955/1995 cu modificările și completările ulterioare.

19. Reclamata face trimitere la prevederile art. 22 din H.G. nr. 1252/2012 prin care s-a aprobat Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară care prevede actele necesare pentru înscrierea copiilor în unitățile care oferă servicii de educație antepreșcolară, respectiv art. 20 și 23 din Regulamentul de Organizare și Funcționare a Centrului de Îngrijire și Educație Timpurie Creșe Pitești, anexă la Regulamentul de Organizare și Funcționare a Direcției de Asistență Socială a Municipiului Pitești aprobat prin Hotărârea Consiliului Local a Municipiului Pitești nr. 244/12.07.2018 care reglementează procedura și criteriile pentru înscrierea copiilor la creșă în cadrul Centrului de îngrijire și Educație Timpurie Creșe Pitești.

20. În același sens, potrivit art. 2 din Ordinul 1955/1995 pentru aprobarea Normelor de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor, în unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor, publice sau private, se vor primi numai copiii și tinerii care prezintă documente medicale, care atestă starea lor de sănătate și efectuarea imunizărilor profilactice obligatorii.

21. Reclamata face mențiunea că Ministerul Sănătății a aprobat un calendar național de vaccinare, care prevede că, încă din primele ore de viață și până la vârsta de 14 ani, copiii ar trebui să fie vaccinați, în consens cu recomandările Organizației Mondiale a Sănătății.

22. Având în vedere dispozițiile art. 2, 11 și 15 din O.G. nr. 137/2000, analizând petiția formulată și probele atașate, reclamata apreciază că nu se poate reține existența unui tratament diferențiat în ce-l privește pe fiul petentei raportat la ceilalți copii admiși la programul din creșă pe baza unui criteriu de discriminare dintre cele enumerate de art. 2 din O.G. nr. 137/2000, măsura adoptată în cazul minorului fiind justificată obiectiv de un scop legitim, metodele folosite fiind adecvate și necesare, întrucât minorul nu a fost admis la programul creșei deoarece nu îndeplinea o cerință legală de admitere în programul creșei.

23. Prin urmare, reclamata apreciază că, având în vedere situația de fapt, nu este suficient ca tratamentul aplicat să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile, ci este definitoriu pentru fapta de discriminare ca diferența de tratament să fie bazată pe o caracteristică (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.), respectiv pe un criteriu interzis, de apartenență la un grup (de exemplu, rasă, etnie, religie etc.).

24. Concret, reclamata subliniază că și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu, a făcut aplicarea

dispozițiilor legale care condiționează primirea copiilor sau a tinerilor în unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea acestora numai după efectuarea imunizărilor profilactice obligatorii.

25. Concluzionând, reclamata solicită respingerea petiției, respingerea cererii de restabilire a situației anterioare discriminării, de aplicare a amenzii contravenționale și de obligare a persoanei reclamate să publice în mass-media un rezumat al hotărârii de condamnare.

26. Reclamata atașează înscrisuri pentru susținerea apărării.

27. Reclamata completează punctul de vedere cu răspunsul înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 4720/03.08.2020, indicând un alt caz al unui minor care nu îndeplinea condiția atașării fișa de imunizări la dosarul pentru intrarea în colectivitate și asupra căruia analiza și decizia a fost similară ca cea luată în cazul petentei.

28. În acest sens, reclamata anexează documentele la care face referire.

V. Motivele de fapt și de drept

29. În fapt, Colegiul director reține că în data de 03.09.2019, petenta s-a prezentat la creșa nr. 8 Războieni cu copilul și cu o parte dintre documentele solicitate, respectiv cu aviz epidemiologie din care rezulta că minorul nu este în evidența medicului de familie cu boli cronice, fiind clinic sănătos la momentul examinării, fără a prezenta o adeverință cu vaccinările copilului, din înscrisurile medicale eliberate de medicul de familie rezultând că, minorul nu a fost vaccinat, întrucât părinții au refuzat vaccinarea.

30. La solicitarea formulată de petentă nr. 15002/03.09.2019, Direcția de Asistență Socială a Municipiului Pitești i-a comunicat în data de 01.10.2019 temeiul de drept ce a fundamentat refuzul primirii minorului în creșă, respectiv prevederile art. 2, capitolul I din Normele de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor, anexă la O.M.S. nr. 1955/1995 cu modificările și completările ulterioare.

31. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

32. Colegiul director ia act de solicitarea reclamatei de respingere a cererii petentei de restabilire a situației anterioare discriminării cu care s-a adresat C.N.C.D. și constată că prevederile O.G. nr. 137/2000 nu sunt incidente soluționării aspectelor ce privesc acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare.

33. În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 27 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, instanța competentă să soluționeze cererile pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare este judecătoria sau tribunalul, după caz, ca instanțe de drept civil, în raport cu obiectul investiției și valoarea acestuia, cu excepția cererilor în care discriminarea a survenit în contextul unor raporturi juridice guvernate de legi speciale și în care protecția drepturilor subiective se realizează în fața unor jurisdicții speciale, cazuri în care cererile vor fi judecate de aceste instanțe, potrivit dispozițiilor legale speciale” (RIL – Decizia nr. 10).

34. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, cuprins în

Capitolul I „Principii și definiții” al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II „Dispoziții Speciale”, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

35. În speța de față, Colegiul director reține spre analiză posibilul tratament discriminatoriu la care ar putea fi supus copilul petentei prin refuzul primirii la creșă în lipsa efectuării vaccinărilor obligatorii.

36. În analiza fondului cauzei, Colegiul director se raportează la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare C.E.D.O.) în domeniu prin care s-a stipulat că diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*.

37. C.E.D.O. a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: ***Fredin împotriva Suediei***, 18 februarie 1991; ***Hoffman împotriva Austriei***, 23 iunie 1993, ***Spadea și Scalabrino împotriva Italiei***, 28 septembrie 1995, ***Stubbings și alții împotriva Regatului Unit***, 22 octombrie 1996).

38. Astfel, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.¹

39. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a acceptat că **o politică generală sau o măsură care are un efect disproporționat asupra unui grup particular de persoane poate fi considerată discriminatorie indiferent de faptul că aceasta nu a vizat în mod specific acel grup de persoane**. De asemenea, Curtea a statuat că **discriminarea potențial contrară Convenției poate rezulta dintr-o situație de facto**. (cauza *Zarb Adami v. Malta*, no. 17209/02, § 76).

40. Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv** (vezi *Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccherio and others*, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; *Koinopraxia*

¹ A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza *Bilka Kaufhaus*, par. 31; cauza C-33/89 *Kowalska* [1990] ECR I-2591, par. 16; cauza C-184/89 *Nimz* [1991] ECR I-297 par. 15; cauza C-109/88 *Danfoss* [1989] ECR 3199, par. 16; cauza C-127/92, *Enderby* [1993] ECR 673 par. 16.

Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91).

41. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

42. Analizând susținerile petentei prin prisma prevederilor art. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul reține că dreptul pe care-l reclamă ca fiind încălcat este dreptul la educație al minorului.

43. În ceea ce privește comparabilitatea, Colegiul director ia act de faptul că petenta se raportează la ceilalți copii admiși la programul din creșă, urmare a prezentării la unitatea de învățământ a documentelor medicale care atestă efectuarea imunizărilor profilactice obligatorii.

44. Concret, Colegiul constată că aspectul condițiilor de îndeplinit pentru înscrierea copiilor în unitățile care oferă servicii de educație antepreșcolară este reglementat prin prevederile art. 22, alin. 1 lit. f) din H.G. nr. 1252/2012 prin care s-a aprobat Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară care prevede actele necesare pentru înscrierea copiilor în unitățile care oferă servicii de educație antepreșcolară (fișa de imunizări, întocmită conform prevederilor elaborate de Ministerul Sănătății cu privire la intrarea copilului în colectivitate), completată la nivelul municipiului Pitești de art. 20 și 23 din Regulamentul de Organizare și Funcționare a Centrului de Îngrijire și Educație Timpurie Creșe Pitești, anexă la Regulamentul de Organizare și Funcționare a Direcției de Asistență Socială a Municipiului Pitești aprobat prin Hotărârea Consiliului Local a Municipiului Pitești nr. 244/12.07.2018 care reglementează procedura și criteriile pentru înscrierea copiilor la creșă în cadrul Centrului de Îngrijire și Educație Timpurie Creșe Pitești.

45. În același sens, **Ordinul nr. 1456/2020 pentru aprobarea Normelor de igienă din unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor** care a abrogat și înlocuit Ordinul nr. 1955/1995 pentru aprobarea Normelor de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor (reglementa la art. 2 din Anexa – norme de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor – faptul că în unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor, publice sau private, se vor primi numai copiii și tinerii care prezintă documente medicale, care atestă starea lor de sănătate și efectuarea imunizărilor profilactice obligatorii). În reglementarea actuală, O.M.S. nr. 1456/2020, art. 3 alin. 1 lit. a) din Anexa – Normele de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor, din 25.08.2020 prevede faptul că *"la înscrierea în unitățile de învățământ sunt necesare: adeverința de înscriere în colectivitate eliberată de medicul de familie sau de medicul colectivității din care provine copilul, dovada de (re)vaccinare (carnet de vaccinări) și, după caz, fișa medicală de la unitatea frecventată anterior (în cazul copiilor care au frecventat o unitate cu cabinet medical propriu și se înscriu într-o unitate de învățământ cu cabinet medical școlar)"*.

46. Colegiul ia act de apărarea reclamatei cu privire la existența calendarului național de vaccinare aprobat de Ministerul Sănătății care prevede că, încă din primele ore de viață și până la vârsta de 14 ani, copiii ar trebui să fie vaccinați, în consens cu recomandările Organizației Mondiale a Sănătății.

47. De asemenea, Ordinul M.S. nr. 1147/2011, cu modificările aduse prin Ordinul 897/2012, Ordinul 877/2013 și Ordinul 632/2015 prevede la art. 5 faptul că *"La înscrierea în colectivitate se va solicita obligatoriu prezentarea carnetului de vaccinări."*

48. Raportat la domeniul nediscriminării, o faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

49. **Diferențierea** în situația **discriminării indirecte**, poate fi **justificată obiectiv**. Justificarea obiectivă include existența unui **scop legitim**, atins prin **metode adecvate și necesare**.

50. Privind justificarea obiectivă, prin jurisprudența sa, CEDO a enunțat următoarele principii:

- Convenția nu interzice orice tratament diferențiat, ci doar acel tratament diferențiat care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, având în vedere faptul că de multe ori statele trebuie să adopte legi care prevăd un tratament diferențiat, menit să corecteze inegalități faptice, justificarea trebuie să fie analizată în relație cu scopul legitim și efectele măsurii în cauză.
- Prin discriminare se înțelege un tratament diferențiat al persoanelor aflate în situații comparabile, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă, art. 14 din Convenție nu interzice statelor membre să trateze grupurile diferențiat în maniera de a corecta inegalități faptice, în anumite circumstanțe absența unui tratament diferențiat reprezintă o violare a dispoziției în cauză, poate fi discriminatorie acea politică sau măsură generală care prejudiciază în mod specific acel grup, o discriminare potențială poate rezulta dintr-o situație faptică.
- Justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit.

51. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat, dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere.

52. Astfel, în speța de față, pentru a justifica tratamentul diferențiat în ceea ce privește accederea copiilor în unitățile de învățământ prin impunerea prezentării documentului medical care atestă **efectuarea imunizărilor profilactice obligatorii / dovada de (re)vaccinare (carnet de vaccinări)**, trebuie să se demonstreze că regula sau practica în cauză urmărește un scop legitim și că mijlocul ales pentru a realiza scopul respectiv (măsura care a condus la tratamentul diferențiat) este proporțională cu scopul respectiv și necesară pentru realizarea acestuia.

53. În ceea ce privește proporționalitatea, Colegiul analizează dacă nu există alte mijloace de atingere a scopului respectiv care să presupună o ingerință mai mică în dreptul la tratament egal, cu alte cuvinte, faptul că dezavantajul suferit este nivelul minim posibil de prejudiciu necesar pentru atingerea scopului urmărit, acesta fiind suficient de important pentru a justifica acest nivel de ingerință.

54. Cerința ca măsurile luate să fie „necesare” implică obligația de a demonstra că nu există mijloace alternative rezonabile care să producă o ingerință mai mică în principiul tratamentului egal.

55. Raportat la speța în discuție, Colegiul constată că reclamata a acționat în calitate de director al D.G.A.S.P.C. a mun. Pitești prin prisma atribuțiilor de serviciu de Șef Serviciu la Centrul de îngrijire și Educație Timpurie Creșe Pitești, de organizare, coordonare și control a activității din cadrul creșelor ce fac parte din serviciul menționat, fapt pentru care a făcut aplicarea dispozițiilor legale care condiționează primirea copiilor sau a tinerilor în unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea acestora numai după efectuarea imunizărilor profilactice obligatorii, conform reglementărilor în vigoare la acel moment.

56. Astfel, Colegiul reține că, raportat la solicitările petentei și la apărarea reclamatei, tratamentul aplicat pentru cele două situații comparabile a fost diferit, însă scopul urmărit nu a avut ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la educație al fiului petentei, ci interesul medical de a opri extinderea anumitor boli, ceea ce poate fi interpretat drept un scop legitim.

57. Condiția dovedirii vaccinării copiilor poate fi o măsură adecvată și necesară, dacă se realizează în conformitate cu respectarea normelor medicale (spre exemplu, trebuie scutiți copiii care au afecțiuni medicale ce nu permit vaccinarea lor). Sancțiunea pentru persoanele nevaccinate trebuie să fie totodată proporțională cu scopul urmărit, cum arată în practica sa Curtea de Justiție a Uniunii Europene (**Cauza C-83/14, „CHEZ Razpredelenie Bulgaria”**, 16 iulie 2015, pct. 123.).

58. Legislația internă nu prevede administrarea forțată a vaccinurilor, însă se deduce o abordare obligatorie a vaccinării în mod indirect, prin impunerea condiției în acest sens pentru primirea în colectivitate a copilului, abordare susținută de motive relevante și suficiente, astfel că efectele asupra copiilor ai căror părinți au refuzat vaccinarea și doresc înscrierea într-o unitate de învățământ sunt justificate.

59. Colegiul apreciază că în speță se pune în discuție interesul suprem al copilului și posibilul conflict de drepturi în populația pediatrică, dreptul la educație versus dreptul copilului la sănătate.

60. Astfel, în condițiile în care trebuie să fie garantul obținerii celei mai bune stări de sănătate, statul trebuie să intervină pe baza interesului suprem al copilului, dreptul la sănătate fiind în mod evident superior dreptului părintelui la o decizie care ar putea avea impact inclusiv asupra comunității, a copiilor care fac parte din aceeași colectivitate cu respectivul copil care nu a efectuat setul de imunizări profilactice adoptate ca obligatorii la nivel național.

61. Colegiul director se raportează la documentele emise de Organizația Mondială a Sănătății care, în Raportul *“Global Vaccine Action Plan”* publicat în 2013 a recomandat obținerea unei rate de acoperire națională de cel puțin 90% în raport cu toate vaccinurile care fac parte din programele naționale de imunizare, iar în ceea ce privește vaccinarea, în general, a făcut următoarele observații²:

² “Overwhelming evidence demonstrates the benefits of immunisation as one of the most successful and cost-effective health interventions known. Over the past several decades, immunization has achieved many things, including the eradication of smallpox, an accomplishment that has been called one of humanity’s greatest triumphs. Vaccines have saved countless lives, lowered the global incidence of polio by 99 percent and reduced illness, disability and death from diphtheria, tetanus, whooping cough, measles, Haemophilus influenzae type b disease, and epidemic meningococcal A meningitis. (...)”

"Dovezile copleșitoare demonstrează beneficiile imunizării ca fiind una dintre cele mai reușite și mai rentabile intervenții de sănătate cunoscute. În ultimele câteva decenii, imunizarea a realizat multe lucruri, inclusiv eradicarea variolei, realizare care a fost numită unul dintre cele mai mari realizări ale umanității. Vaccinurile au salvat nenumărate vieți, au scăzut incidența globală a poliomielitei cu 99% și au redus bolile, dizabilitățile și decesele datorate difteriei, tetanosului, tusei convulsive, rujeolei, bolii Haemophilus influenzae de tip b și meningitei epidemice meningococice. (...)

Imunizarea este și ar trebui să fie recunoscută ca o componentă de bază a dreptului omului la sănătate și o responsabilitate individuală, comunitară și guvernamentală.

Vaccinarea previne aproximativ 2,5 milioane de decese în fiecare an. Protejați de amenințarea bolilor care pot fi prevenite prin vaccinare, copiii imunizați au posibilitatea de a prospera și au șanse mai mari de a-și realiza potențialul maxim.

Aceste avantaje sunt sporite în continuare prin vaccinarea în adolescență și la maturitate. Ca parte a unui pachet cuprinzător de intervenții pentru prevenirea și controlul bolilor, vaccinurile și imunizarea reprezintă o investiție esențială în viitorul unei țări - într-adevăr, în viitorul lumii."

62. De asemenea, Colegiul apreciază că este important în analiza prezentei cauze, a se face trimitere, în egală măsură, și la **Recomandarea 1317 (1997) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE), intitulată „Vaccinarea în Europa”** adoptată la 19 martie 1997³ prin care s-a emis recomandarea către Comitetul Miniștrilor de a invita statele membre "să elaboreze sau să reactiveze programe de vaccinare publice cuprinzătoare ca cel mai eficient și mai eficient mijloc de prevenire a bolilor infecțioase și să organizeze o supraveghere epidemiologică eficientă".

63. Prin raportare la jurisprudența C.E.D.O. care exprimă consensul larg asupra importanței capitale a interesului superior al copilului în analiza cauzelor referitoare la copii, exprimat în special în articolul 3 al Convenției ONU privind drepturile copilului (Neulinger și Shuruk împotriva Elveției [GC], nr. 41615 / 07, § 135, CEDO 2010), Colegiul constată că și în prezenta speță acesta este un deziderat care trebuie pus în aplicare prin metode și măsuri adecvate.

64. Prin urmare, politica de sănătate a statului trebuie să fie în concordanță cu interesul superior al copiilor atât la nivel individual, cât și la nivel de colectiv, copiii ca grup, fapt care poate fi perceput ca obligație în sarcina statului de a plasa acest interes superior al copiilor în centrul tuturor deciziilor care le afectează sănătatea și dezvoltarea, statul fiind responsabil pentru protejarea populației împotriva bolilor care pot avea efecte grave asupra sănătății

Immunization is, and should be recognized as, a core component of the human right to health and an individual, community and governmental responsibility. Vaccination prevents an estimated 2.5 million deaths each year. Protected from the threat of vaccine-preventable diseases, immunized children have the opportunity to thrive and a better chance of realizing their full potential. These advantages are further increased by vaccination in adolescence and adulthood. As part of a comprehensive package of interventions for disease prevention and control, vaccines and immunization are an essential investment in a country's – indeed, in the world's – future. (...)

The last century was, in many respects, the century of treatment, resulting in dramatic reductions in morbidity and mortality, with the discovery and use of antibiotics as one of the biggest agents of change in health. This century promises to be the century of vaccines, with the potential to eradicate, eliminate or control a number of serious, life-threatening or debilitating infectious diseases, and with immunization at the core of preventive strategies."

³ "(...) 6. The Assembly therefore recommends that the Committee of Ministers invite member states:

6.1. to devise or reactivate comprehensive public vaccination programmes as the most effective and economical means of preventing infectious diseases, and to arrange for efficient epidemiological surveillance;"

individuale și care, în cazul unor focare grave, pot provoca perturbări chiar societății.

65. Astfel, în ceea ce privește protecția oferită prin vaccinare ca scop al politicii de vaccinare voluntare (aplicabil la nivel național, în România, ca și în alte state la nivel european) poate fi o metodă de îndeplinire efectivă a respectării dreptului la sănătate, atâta timp cât un nivel comun de acoperire prin vaccinare este menținut în comunitate, iar protecția individului poate să determine și să provină, în același timp, din imunitatea colectivului.

66. Consecința ca un copil care nu este vaccinat, urmare a alegerii făcută de părinți, să nu fie primit în colectivitate la unitățile de învățământ poate fi interpretată atât prin prisma scopului de a proteja sănătatea copiilor (atât a sa, cât și a celorlalți copii), cât și prin prisma dreptului la educație.

67. În acest sens, nu este de neglijat faptul că neparticiparea copiilor într-un mediu pedagogic formativ la nivel ante-preșcolar, cum este cazul în speța de față, poate însemna pierderea unei oportunități importante pentru copii de a-și dezvolta personalitatea și de a începe să dobândească abilități sociale și de învățare importante.

68. Prin urmare, analizând petiția formulată și probele atașate, Colegiul director constată că nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, întrucât cerința este justificată obiectiv conform art. 2 alin. 3 din O.G. nr. 137/2000.

69. Concret, Colegiul reține că măsura adoptată în cazul minorului, fiul petentei, este justificată obiectiv de un scop legitim, metodele folosite fiind adecvate și necesare, întrucât minorul nu îndeplinea o cerință legală de admitere în programul creșei, măsura vaccinării la intrarea în colectivitate fiind o măsură de sănătate publică.

70. Programul național de vaccinare face parte din programe de sănătate publică demarate și finanțate de Ministerul Sănătății⁴ având drept obiectiv legitim protejarea sănătății, precum și protejarea drepturilor cetățenilor, atât pe cei care primesc vaccinurile respective, cât și pe cei care nu se pot vaccina din motive medicale, spre exemplu.

71. Prin raportare la cadrul legal aplicabil în speță, Colegiul constată că aspectul solicitării depunerii dovezii vaccinării copiilor la înscrierea în colectivitate este reglementat prin **Hotărârea de Guvern nr. 1252/2012 privind aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolare**, act emis în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 27 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011⁵, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 24 din **Legea nr. 263/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor, cu modificările și completările ulterioare**⁶.

72. La nivelul municipiului Pitești, prin Hotărârea de Consiliu Local nr. 244/12.07.2018 a fost aprobat⁷ Regulamentul de Organizare și Funcționare al Centrului de Îngrijire și Educație

⁴ Ordinul M.S. nr. 377/2017 privind aprobarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate publică pentru anii 2017 și 2018, cu modificările ulterioare

⁵ Art. 27 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011: "Organizarea unităților de educație timpurie antepreșcolare, standardele de calitate și metodologia de organizare ale acestora se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației și Cercetării."

⁶ Art. 24 din Legea nr. 263/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor: "În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, împreună cu Ministerul Educației Naționale, modifică corespunzător Hotărârea Guvernului nr. 1.252/2012 privind aprobarea **Metodologiei** de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 7 ianuarie 2013."

⁷ Art. 1 alin. (4) din Legea nr. 263/2017 privind înființarea și funcționarea creșelor: "În instituțiile publice, condițiile minime pe care trebuie să le îndeplinească copiii la intrarea în colectivitate, părinții/reprezentanții legali, precum și prioritatea cazurilor sociale, în funcție de numărul maxim de locuri aprobate, se stabilesc prin hotărâre a consiliului local în subordinea căruia se află administrația creșei."

Timpurie Creșe – Pitești, Centru ce are în subordine, printre altele, și Creșa nr. 8 Războieni, instituție publică de asigurare a educației timpurii antepreșcolare.

73. De asemenea, Colegiul ia act și de apărarea reclamatei în sensul în care aplicarea prevederilor legale s-a efectuat în mod unitar, argument folosit de reclamată și probat prin prezentarea unui alt caz al unui minor care nu îndeplinea condiția atașării fișei de imunizări la dosarul pentru intrarea în colectivitate și asupra căruia analiza și decizia a fost similară ca cea luată în cazul petentei (adresa emisă de Direcția de Asistență Socială a Municipiului Pitești nr. 4271/04.04.2018, depusă la dosarul cauzei împreună cu completările reclamatei înregistrate la C.N.C.D. sub nr. 4720/03.08.2020).

74. Prin urmare, Colegiul apreciază că interesul medical de a opri extinderea anumitor boli reprezintă un scop legitim, iar vaccinarea copiilor este o măsură adecvată și necesară, măsură practică în majoritatea țărilor, dacă se realizează în conformitate cu respectarea normelor medicale.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Neincidentă O.G. nr. 137/2000 în ceea ce privește solicitarea de restabilire a situației anterioare discriminării.
2. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2, întrucât cerința este justificată obiectiv conform art. 2 alin. 3 din O.G. nr. 137/2000.
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 10.02.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU Adrian – Membru (online), GRAMA Horia – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru (online), LAZĂR Maria – Membru (online), MOȚA Maria – Membru (online), OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina – Membru.

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Red.: C.J. și C.M.I.

Data redactării: 07.04.2021

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.